

De
Scholarum,
Saxonicarum præsertim

H Y E M E

aliqvot vicibus differet,
qvi

Autumnalia
Annææ Scholæ

solennia,
declamationesqve in illa IV. discipulorum

rite jam indicit

M. Christianus Augustus Freyberg,
Rector.

D R E S D Æ,

IOH. CONR. STÖSSELIUS, Typ. Aul. impressit.

MUcidas nuper (1) latinitatis micæ in *Monachorum aris & focus* reliquimus, universam rem scholasticam, frigidam vero & inspidam, intra *canobiorum* parietes & claustra, ubi etiam per integra aliquot secula in tenebris umbrisque delituit, donec *extra cucullum* sapere discerent homines, & ad liberio-rem paulatim auram evehi cœpissent. Civitati & seculo accommodasse apud nos videntur literarum studium *quatuor illi præsertim Misenenses Episcopi, Albertus I.* Vir usu & sapientia præstans, (2) dignusque à *Conrado III. Germanorum Rege* habitus, qui ad *Emanuelem I. Comnenum, Graciam Imperatorem*, Constantinopolim ablegaretur: *Gerungus*, cupidissimus literarum, & *Bibliotheca* ad veterum exemplum in *metropoli sua conditor, Martinus*, Vir bonus optimisque artibus eruditus, *Ditericus* denique II. Scholæ duodecim in *secessu Afrano* alumnis aperta autor, parens & patronus munificus, *Mauritii Septemviri* in pari instituto præcurfor. Sed neque *quatuor hæc hirundines* verè fecere, neque *Martisburgum, Cygneæ, Freibergæ*, vetustissimæ literarum officinæ, nec ipsa, quæ post has succrevit, *Lipsiensium Academia*, asperam abegere *hyemem*, Musis amicam attulere serenitatem, quum nimis longo frigore animi obriguissent, mollior nondum ex *Gracia & Latio* aura plene ad hæc loca aspiraret, ipsa in pejus sensim religio rueret, & *cæcus in cæci verba* uraret.

¶ Dabo *Bibliothecam illorum temporum*, ut, quanta fuerit majorum sapientia per universam Germaniam, (cujus quidem nos insidemus margines,) paulo etiam post *typographia initia*, quis *Academiarum & Scholarum status* fuerit, in quo opere defudaverint *lectores, magistri & doctores umbratici*, quid pulpita, quid cathedræ crepuerint, vel ex solis librorum titulis appareat: chartas autem potissimum & codices nominabo, quos *Stolpena patria* olim servabat, quo *Saxones & Misenenses* nostros una & eadem cum cæteris Germanis chorda quondam oberrasse pateat. *Theologorum sebole, centromes & chimæ* quædam primos occupabunt ferulos, carbonibusque prothesauro ante oculos expositis illud forsitan addubitabimus, utrum ridere potius quam ingemiscere, aut dolere quam ludere, mirari quam jocari præstet. At ex ungue nunc leonem, ex cauda vulpem, Midam ex auriculis! *Theologica Stolpensium Bibliotheca* aliqua hic ex parte panditur, quippe ante ferale illud incendium a. 1723. aderant:

Figur-

(1) v. Progr. de Schol. Hyeme I. p. 7.

(2) Lingvæ hunc græcæ probe callentem fuisse referunt *Laurent, Faustus*, im *Gesch. und Zeit-Büchl. der Stadt Weissen*, p. 12. *Fidlerus* in der *Mügl. Ehren- und Gedächtn. Seute*, p. 43. nostro tamen tacente *Fabricio*.

F gurarum Bible fructuosum & utile Compendium, quod & aureum alias *Biblie Repertorium* nuncupatur.

Liber expositivus totius Bible, ac aliorum, que in ecclesia recitantur, qui *mammotrectus* (3) appellatur, Impressus *Argentine* A. D. 1489.

Johannis Nider sacre paginis egregii Doctoris Ordinis Predicatorum Conventualis Nurenbergensis *Preceptorii* (4) preclarissimum Opus, impressum per Johannem Zainer in Opido *Ulm*.

Expositio libri Psalmorum regii Prophetæ per reverendum & religiosum Patrem *Petrum de Harentalis* Priorem Florentensem Præmonstratensis ordinis, ex diversis sanctorum codicibus industrie collecta, in *Reutlingen* impressa a. 1488. quo Romanorum Rex MAXIMIL. captus tenebatur in Ponte Flandriæ, ac deinde liberatus auxiliante, Dn. nostro J. C. qui est benedictus in Secula Seculorum.

Reverendi P. Domini *Pascasi Ratberti, Abbatis Corbiensis*, Ordinis S. Benedicti Commentaria in Lamentationibus Jeremiæ Prophetæ, profundiora Theologiæ secundum Ejus sensum quadriformem accuratissime elucidantia, opera & expensis providi viri, Magistri *Jacobi Pforzheimii* Civ. Basil. 1502.

Venerabilis Domini *Alberti Magni* Predicatorum ordinis, quondam Ratisponensis episcopi, Postilla in *Evangelium B. Johannis*, ad instantiam summi Pontificis pro extirpandis heresibus tunc vigentibus Rome lecta.

Tractatus solennis de *Arte & vero Modo predicandi* ex diversis Sacrorum Doctorum Scripturis, & principaliter Sacratissimi Christiane Ecclesie Doctoris *Thome de Aquino*, ex parvo suo quodam tractatulo recollectus.

Una cum Tractatulo eximii Doct. *Heinrici de Hassia* (5) de Arte Predicandi.

Sermones Dominicales peritiles *Biga Salutis* intitulati a quodam fratre *Hungaro* in conventu *Veshliensi* fratrum minorum de observantia comparati, (6) impensis quoque & sumptibus providi viri *Job. Rymman*
per

(3) Das Manuscript davon in *Bibliotheca Gothana* heißt *Mammotrectus*, und in derselben ist auch ein zu Benedig gedrucktes Exemplar von a. 1476. vorhanden.

(4) Dieses Buch soll eine Auslegung des Decalogi seyn. Im 7. Cap. über das VI. Gebot wurde gefragt, ob man auch dürfte an Fast-Tagen vom Vieber essen, weil es animal amphibium ist? Resp. ex parte, que piscis.

(5) Es haben ihrer zwey diesen Namen geführt, davon einer zu Wien die Theologie profitirte, der andre ein Carthäuser war. Gegenwärtigen Tractat wil ich unter dessen dem ersten zuweignen. v. Teutsche AG. Erud. p. 73. p. 55.

(6) Im LXV. Sermon wird gefragt: Ob der Herr Christus im Himmel säße oder stünde? Der Autor gibt darauff zur Antwort: Seder ad dexteram, i. e. quiescit. Et merito quiescit, quia multa laboravit hic in terra pro nostra salute &c.

per industrium *Henricum Gran* in Imperiali Oppido *Hagenaw* inibi in-
colam diligentissime impressi ac emendati. A. 1499.

Sermones contra omnem mundi perversum statum. quem Deus glorio-
sus & æquitas naturalis damnat, Egregii & famosissimi Domini *Geor-
gii Morgenstern*, Decretorum Doctoris celeberrimi, qui Jura Canonica
in *Gymnasio Lipsensi* quam fideliter docuit, & Verbum Dei fructuose ac
devotissime populo predicavit, omnibus volentibus divinum seminare
verbum perutile. *Liptzæ* impensis *Jacobi Abiegni Herbipolensis* 1501.

Sermo *Dominice Passionis ac materno Compassionis*, a Venerando Viro, M.
Johanne Hennick de Haynis, S. Theol. Prof. mitimo collectus.

Passio J. C. D. N. secundum 4. Evangelistas, edita per Fratrem *Johannem
Kanneman*, S. Theol. Prof. Ordinis Minorum.

§. Egregii magneque doctrine sacrorum eloqviorum interpretis peruti-
lis *Passio* sive *Sermo popularis*, pro libitu volentium *meritorie in die-
bus Parascheves* vacare predicationi eleganter exaratus.

§. *Dive Virginis Sancte Katerine historia*, seu ejusdem *Passionis series
Rabbani Abbatis*. Rei geste perfvayis oratio, eloquentie splendori pluri-
mum alludens adminiculo omnium *congnitu* & lectione fragrantissima.

Plures pagina hæc non capit libros, quare in proximum annum trans-
ferenda est publicæ recensionis continuatio, neque eam longius, quam di-
ctum est, me debere patietur meum ipsius in patriæ res ab oblivione & te-
nebris vindicandas studium. Circa *sermones* subsistit calamus, a *sermoni-
bus* iterum erit principium. Jam ego *quatuor* alios indico *sermones*, in
Museo *Anna nostra* habendos, alios *quatuor declamatores* in cathedram
produco Scholasticam,

Joannem Samuel. *Gottleuber, Pirnensem,*

Godofred. Augustum *Homilium, Rosenthal. Adisn.*

Georgium *Gottlieb Haubold, Dresdensem,*

Ditericum *Henricum Schellenberg, Mülenf. Varisc.*

de utilitate & præstantia *historia antiqua, media & novæ*, sororioque illi
vinculo connexæ *Geographiæ* cras quidem *latina voce* facturos, ad
quos etiam placide & benigne audiendos PATRONOS, FAUTORES &
AMICOS scholarum & bonarum artium, *hora IX. ineunte*, demisse,
reverenter ac decenter invito. Scrib. XIII. D. Nov.

A. M DCC XXVI.

Pon No 615
vol 18

ULB Halle
002 693 135

3

De
Scholarum,
Saxonicarum præsertim
H Y E M E

aliqvot vicibus differet,
qvi

Autumnalia
Annææ Scholæ

solennia,
declamationesqve in illa IV. discipulorum
rite jam indicis

M. Christianus Augustus Freyberg,
Rector.

D R E S D Æ,
IOH. CONR. STÖSSELIUS, Typ. Aul. impresit.